

Carlos Ruiz Zafón: A szél árnyéka (részlet)

– Daniel, Isten hozott az Elfeledett Könyvek Temetőjében. A könyvtár folyosóin és teraszain tucatnyi ember alakja derengett szétszórta. Néhányan messziről üdvözöltek bennünket. Ismerős arcokat fedeztem fel: apám munkatársaira, az antikváriusok egyesületének néhány tagjára ismertem bennük. Az én tízéves képzeletemben ezek az emberek úgy jelentek meg, mint valami titkos földalatti társaság alkímista összeesküvői. Apám leguggolt előttem, a szemembe nézett, majd sokat sejtető, bizalmas hangon megszólalt. – Ez a hely, Daniel, csupa rejtély, olyan, mint egy szentély. Minden itt látható könyvnek, kötetnek lelke van. Mindegyikben benne rejtőzik annak a lelke, aki írta, és mindazoké, akik olvasták, átérték és álmodtak róla. Ahányszor csak valaki a kezébe vesz egy könyvet, s tekintetével átfutja a lapjait, a könyv szelleme újraéled, erőre kap. (...) Ezen a helyen tovább élnek azok a könyvek, amelyekre már senki nem emlékszik, amelyek eltűnnek az idő süllyesztőjében, s türelmesen várják, hogy egy szép napon új olvasó, új szellem kezébe kerüljenek. Könyvesboltokban adjuk, vesszük őket, de valójában egyik sem a tulajdonunk. Az itt található könyvek mindegyikéről elmondható, hogy egyszer a legjobb barátja volt valakinek. Most már csak ránk számíthatnak, Daniel. Ugye meg tudod őrizni a titkot? Tekintetemet addigra már megbabonázta a terem szédítő mélysége, titokzatos fénye. Bólintottam, mire apám elmosolyodott. – S tudod, mi a legszebb az egészben? Megráztam a fejem.

– Az a szokás, hogy aki először jár itt, az választ magának egy számára érdekes könyvet, majd örökbe fogadja, hogy soha többé ne merüljön feledésbe, és örökké élhessen. Nagyon fontos, életre szóló elkötelezettséget vállal magára – magyarázta apám. – Ma rajtad a sor. Mintegy fél órát bókláztam a labirintus tekervényeiben. Az orromat mindenütt megcsapta az elöregedett, poros papírlapok elbűvölő illata. A kezemet tétován húztam végig a kötetek kiálló gerincén, hátha ihletet kapok a választáshoz. Az elmosódott címeket betűzgetve néhány ismerős nyelvű szóra és tucatnyi olyan kifejezésre bukkantam, amelyekről nem tudtam eldönteni, milyen nyelven íródtak. A folyosókon és a csigavonalban haladó galériákon, amelyeket végigjártam, százával, ezrével sorakoztak a kötetek, olyan sejtelmesen, mintha többet tudnának rólam, mint én őroluk. Kisvártatva az a gondolatom támadt, hogy minden könyv egy határtalan, felfedezésre váró világot rejt a borítója alatt, és hogy ott, a falakon túl az élet többről szól, mintsem hogy futballozással vagy rádiósorozatok hallgatásával töltssem a délutánjaimat, s hogy én most már soha többé nem érhetem be annyival, hogy a saját köldökömet nézegessem. Talán ez a gondolat sugallta, talán a sors, a végzet, vagy tán valamelyik előkelő rokona, abban a pillanatban mindenesetre határozottan úgy éreztem, hogy megvan a könyv, amelyet örökbe fogadhatok. Úgy is mondhatnám, hogy az a könyv volt meg, amelyik engem akart örökbe fogadni. Félénken pislogtam az előttem álló könyvespolc sarka felé, ahol egy bordó színű, bőrkötésű könyv hívogató aranybetűi csillogtak a kupola tetejéről beszűrődő fényben. Közelebb léptem hozzá, s az ujjaim begyével csöndben kibetűztem a címét. JULIÁN CARAX: A szél árnyéka Soha nem hallottam erről a könyvről vagy a szerzőjéről, de ez csöppet sem zavart. A döntés megszületett. Mindkét részről. Rendkívüli gyöngédséggel fogtam a kezembe, majd óvatosan átpörgettem a lapjait. A könyv, polcbéli cellájából kiszabadulva, arany porfelhőt lehelt ki magából. Választásommal elégedetten a hónom alá csaptam a könyvet, és diadalittas mosollyal indultam visszafelé a labirintusban. Talán csak a helyiség varázslatos légköre kerített hatalmába, de meg voltam győződve róla, hogy az a könyv éveken keresztül énrám várt, s

csakis azért került oda, még mielőtt a világra jöttem volna, hogy rátaláljak. Aznap délután, miután hazaértünk a Santa Ana utcába, behúzódtam a szobámba, és elhatároztam, hogy elolvasom újdonsült barátom első sorait. Mire észbe kaptam, már nem volt visszaút, és menthetetlenül belemerültem az olvasásba. A regény egy férfiről szólt. A férfi az igazi apját keresi, akit soha nem látott, s akinek a létezéséről az anyja halálos ágya mellett szerez tudomást. A keresgélés története hátborzongató odüsszeiai bonyodalmakba torkollik. A főhősnek végig harcolnia kell elveszett gyermekkorára, ifjúságára visszaszerzéséért, miközben felsejlik előtte egy tragikus szerelem árnyéka, amely élete végéig kísérti. A cselekmény szerkezete a történet előrehaladtával egyre inkább azokra a matrjoska nevezetű orosz babákra emlékeztetett, amelyek a belsejükben önmaguk újabb és újabb kicsinyített mását hordozzák. Az elbeszélés fő szála ennek megfelelően egyre több történetre ágazott szét, mintha egy tükrökkel teli terembe hatolva megsokszorozta volna önmagát. Elveszítettem az időérzékeimet, a percek és az órák kísérteties gyorsasággal surrantak tova, akár egy álomban. Annyira belefeledkeztem az olvasásba, hogy észre sem vettem, amikor órákkal később a katedrális harangja éjfél kongatott a távolban. Olvasólámpám ezüstös fényébe burkolózva soha nem tapasztalt képek és érzékek világába merültem. A könyv szereplői, akik ugyanolyan valóságosnak tündek a szememben, mint a levegő, amelyet belélegeztem, magukkal ragadtak, és végigvonszoltak egy kalandokkal és rejtélyekkel teli alagúton, melyből eszem ágában sem volt megszökni. Nem tudtam kivonni magam a történet varázsa alól, lapról lapra követtem őket, amíg csak fáradt tekintetem az utolsó oldalra nem siklott. Ablakomat akkor már a hajnal hűs levegője cirógatta. Aztán csak elnyúltam a derengő kékes fényben, a könyvvel a mellkasomon, s a szenderegő város zaját meg a háztetőkre csorgó hajnalpír játékát figyeltem.